

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 11 kwietnia 2025 r.

na posiedzeniu w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

w sprawie V. K.

skazanej za czyn z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o

przeciwdziałaniu narkomanii i in.

kwestii przyjęcia wniosku skazanej o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z dnia 11 października 2000 r., sygn. akt II AKa 124/00,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 17 lutego 2000 r., sygn. akt III K 94/99

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec
jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 lutego 2000 r., sygn. akt III K 94/99, Sąd Okręgowy w Białymstoku skazał W. S. (obecnie V. K.) za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zb. z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. i w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na czteroletni okres próby oraz karę grzywny w wymiarze 30 stawek przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 50

złoty stawka. Wyrokiem z dnia 11 października 2000 r., sygn. akt II AKa 124/00, Sąd Apelacyjny w Białymstoku zmienił ww. wyrok Sądu Okręgowego m.in. w ten sposób, że na podstawie art. 435 k.p.k. z kwalifikacji prawnej przypisanego W. S. (obecnie V. K.) czynu wyeliminował przepis art. 291 § 1 k.k. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 13 stycznia 2003 r., sygn. akt III K 94/99, utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 25 lutego 2003 r. , sygn. akt IV KZ 33/03, zarządzono wobec V. K. wykonanie opisanej wyżej kary pozbawienia wolności.

Pismem z dnia 5 grudnia 2024 r. (data sporządzenia pisma), uzupełnionym pismem z dnia 29 stycznia 2025 r., skazana wniosła o wyznaczenie jej obrońcy z urzędu w celu złożenia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 11 października 2000 r., sygn. akt II AKa 124/00. Jako podstawy wznowieniowe wskazała zaistnienie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. z uwagi na fakt, że choć leczyla się psychiatrycznie nie korzystała z pomocy obrońcy i w konsekwencji została pozbawiona prawa do odwołania się od wyroku. Ponadto wskazała, że „jest też świadek” – W. S. 1 - „który nie był przesłuchiwany w sprawie a ma dużą wiedzę na temat tej sprawy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie przypomnieć wypada, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie (art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k.).

W art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca nałożył na sąd wznowieniowy obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania przez pryzmat jego ewentualnej oczywistej bezzasadności już na wstępnym etapie jego analizy. Powyższy przepis wskazuje, że sąd orzekając jednoosobowo, odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w art. 545 § 2 k.p.k. (tj. adwokata, radcy prawnego albo radcy Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej), bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu wznowieniowym, wynika jego oczywista bezzasadność. Na postanowienie o odmowie przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie do tego samego sądu orzekającego w składzie trzech sędziów.

Z treści przywołanej regulacji jednoznacznie wynika więc, że stan rzeczy określony przez prawodawcę mianem „oczywistej bezzasadności wniosku” aktualizuje się między innymi wtedy, gdy okoliczności eksponowane we wniosku o wznowienie były już rozpatrywane w postępowaniu wznowieniowym. W analizowanej sprawie zaś właśnie z taką sytuacją mamy do czynienia. We wniosku o wznowienie postępowania z dnia 9 marca 2005 r. (data sporządzenia pisma), oddalonym przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 15 czerwca 2005 r., sygn. akt II KO 62/04, obrońca skazanej jako podstawy wznowieniowe eksponował jednak zarówno okoliczność niekorzystania przez skazaną z pomocy obrońcy pomimo tego, że obrona miała w tym wypadku charakter obligatoryjny, gdyż skazana zarówno w czasie czynu, jak i toczącego się postępowania „cierpiała na schorzenia natury psychicznej i była poddana w tym zakresie leczeniu”, jak i „ujawnienie się nowego dowodu w sprawie, nieznanego wcześniej sądowi, w postaci zeznań świadka W. S. 1 (byłego męża skazanej), na okoliczność, iż nie udostępniała (zarówno odpłatnie, jak i nieodpłatnie) narkotyków innym osobom w okresie objętym aktem oskarżenia”. Treść sentencji jak i uzasadnienia ww. postanowienia Sądu Najwyższego nie pozostawia przy tym wątpliwości, że okoliczności wskazane we wniosku z dnia 9 marca 2005 r. były badane w postępowaniu wznowieniowym.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy, kierując się treścią art. 545 § 3 k.p.k., odmówił przyjęcia osobistego wniosku skazanej o wznowienie postępowania, bez podjęcia działań zmierzających do usunięcia braków formalnych tego pisma, z uwagi na jego oczywistą bezzasadność. Wobec stwierdzenia oczywistej bezzasadności wniosku o wznowienie, bezprzedmiotowe było również rozpatrywanie wniosku skazanej o wyznaczenie jej obrońcy z urzędu. Wyznaczenie osobie skazanej obrońcy z urzędu dla sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie musi być bowiem umotywowane co najmniej takimi okolicznościami, które uprawdopodobniają celowość takiego postąpienia. W przedmiotowej sprawie, co w świetle przytoczonych uwag jest oczywiste, ten warunek nie został spełniony.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]

